

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

יחסי מין בין מטפל ומטופלת - האם מדובר בעבירה פלילית?

אישה מגיעה לטיפול אצל רופא, פסיכיאטר או פסיכולוג ובין השניים מתפתחים יחסים הדוקים שהופכים לרומנטיים. השניים אף מקיימים יחסי מין מלאים בהסכמה. האם ניתן להאשים בשל כך את המטפל בעבירה פלילית כלשהי? לכאורה, אין ספק כי מדובר במעשה בעייתי מהבחינה האתית, אך התשובה לשאלה שלעיל אינה כה פשוטה, כפי שנראה במאמר הבא.

יחסי מטפל ומטופל - יחסים מורכבים ומוגדרים בחוק

בשנת 1994 נחקק חוק זכויות החולה שעוסק בין היתר ביחסים הנרקמים בין מטפלים למטופלים, כגון עובדים סוציאליים, רופאים, פסיכותרפיסטים, אחים בבתי חולים ועוד. על פי חוק זה, בין מטפל למטופל לא מתקיימים יחסים שווים, שכן עמדתו של המטפל חזקה יותר מזו של המטפל התלוי בו. המטופל נמצא בעמדה רגישה, חשופה ופגיעה, ויתקשה לסרב להצעה מינית כזו או אחרת מצד המטפל. מכאן שלא ניתן להתייחס להסכמה שנתן ליחסים רומנטיים או ליחסי מין כהסכמה מלאה ואמיתית של אדם בוגר.

למעשה, דבר זה ידוע לכל מטפל מתחום בריאות הנפש, הלומד על הרגשות העמוקים שעשוי מטופל לפתח כלפי הפסיכולוג, להתאהב בו ולהעריך אותו, ולהיות נתון להשפעתו באופן מהותי. מדובר בתחושות טבעיות המהוות חלק אינטגרלי מן הטיפול ועליהן להיות מלובנות באופן מילולי, כלומר, מבלי לפעול לפיהן. למעשה, המטפל אמור לפעול למען מטופלו ומתוך הבנה מקצועית עמוקה וראיית טובתו, וברור כי קיום יחסי מין אינם מהווים חלק מן העניין.

יחסים רומנטיים או מיניים בפני עצמם אינם עבירה פלילית

למרות האמור לעיל, ולמרות הנזקים הנפשיים הכבדים שבוודאי יכולים להיגרם למטופלת, בהנחה שהיא אישה בגירה והיחסים בוצעו בהסכמה וללא תרמית, הרי שלא מדובר בעבירה פלילית. יתר על כן, אפילו בחוק זכויות החולה אין איסור מפורש על קיום יחסים, והדבר נכון גם לגבי תקנות אחרות המופיעות בחוק הפסיכולוגים או בפקודת הרופאים.

אין חולק על כך שמדובר בהתנהלות פסולה מהבחינה האתית אך היא אינה מהווה עבירה פלילית. המטפל צפוי לסנקציות משמעותיות וכמובן יהיה חשוף לתביעה אזרחית, לתשלום פיצויים ולפגיעה במוניטין שלו. ואולם, לא צפוי לו רישום פלילי או הגשת כתב אישום לבית המשפט על כל המשתמע מכך. כל זאת, בהנחה שבשלב מסוים מחליטה המטופלת להתלונן כנגדו באיגודים המקצועיים או להגיש תביעה אזרחית.

האם יחסי מין בהסכמה בין מטפל למטופלת מהווים עבירה פלילית?

חוק העונשין אוסר בעילה או ביצוע של מעשה סדום אף אם הדבר התקיים בהסכמה שהושגה תוך ניצול תלותו הנפשית והממשית של מטופל. בכדי להגן על המטופלים החוק אוסר זאת במהלך תקופת הטיפול ועד שלוש שנים מתום הטיפול כאמור.

חשוב לדעת כי לפי הסטטיסטיקה רק שניים מתוך מאה מטופלים שנפגעו על ידי מטפליהם פנו בתלונה למשטרה. נתון זה מעיד על הקושי הרגשי העצום שבתלונה ובכניסה להליכים פליליים מול דמות כה חשובה, שלא לומר נערצת ואהובה על המטופל. מתי אם כן הופכים יחסים או התנהלות בעלי גוון מיני לעבירה פלילית? כאשר התנהלות המטפל עולה בקנה אחד עם הגדרות חוק העונשין.

לדוגמא, אם המטפל הפעיל איומים או לחצים שונים על המטופלת כדי לקיים עימו יחסים, אם רימה אותה לחשוב כי מדובר בחלק

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

אינטגרציה של הטיפול, ואם בניגוד לרצונה הציעה לה הצעות בעלות גוון מיני או נגע בה בצורה שכזו. במקרים אלו, על פי טיב מעשים, ניתן יהיה להאשימו בהטרדה מינית, במעשה מגונה או באינוס. יש להדגיש כי פנייה למישור האזרחי והגשת תביעת נזיקין כנגד המטפל הפוגע, אינה מונעת את האפשרות של פנייה להליך פלילי אשר כרוך בענישה חמורה בהרבה.

מה הדין הפלילי בגין בעילת אישה בידי מטפל נפשי?

סעיף 347א(ב) קובע עד 4 שנות מאסר למטפל נפשי שבעל אישה או שביצע מעשה סדום במטופל שמלאו להם 18 שנים בו או עד 5 שנות מאסר בגין בעילת מטופלת קטינה שמלאו לה 14 שנים וטרם מלאו לה 16 שנים.

חוקיות קיום יחסים מיניים או רומנטיים בין מטפלים למטופליהם בראי הפסיקה

בתיק פלילי 14-06-49350 – הורשע הנאשם, פסיכולוג קליני מומחה, בעבירות של בעילה אסורה בהסכמה תוך ניצול יחסי מטפל-מטופל ועבירה של מעשה מגונה בהסכמה תוך ניצול יחסי מטפל-מטופל. לפי כתב האישום בחודש דצמבר 2009, פנתה המתלוננת לקבלת טיפול נפשי בשל משבר שפקד אותה. ביניהם נרקמו יחסי מטפל-מטופל תמורת תשלום בקליניקה בבעלותו הנמצאת בתל-אביב. היחסים נמשכו למשך יותר משנה בתדירות של פעם בשבוע. בינואר 2011 המתלוננת נפרדה מבעלה ועקב כך נקלעה למשבר נפשי. בתחילת חודש מרץ 2011 המתלוננת טלפנה לנאשם וביקשה להיפגש עמו מידית בטענה כי אינה מרגישה טוב. הנאשם נענה לכך והציע לה להיפגש עמו במכונית יחד נסעו לחוף ה"צוק". המתלוננת אמרה לנאשם כי היא מפורקת. במהלך הישיבה ברכב צרכו שניהם חשיש ובאותה העת ציין המתלונן כי יחסי הטיפול ביניהם הסתיימו ואין היא תוכל להיות עוד מטופלת שלו. בהמשך ביצע הנאשם במתלוננת, תוך ידיעה שהיא נתונה במשבר אישי, מעשה מגונה בהסכמה שהושגה שלא כדין תוך ניצול יחסי הטיפול ביניהם. הוא נשק על שפתייה, נגע לה בחזה וליטף את שיערה. למחרת היום שכר הנאשם חדר במלון מרידיאן בחיפה ושהה בו עם המתלוננת שם השתמשו בחשיש. לאחר מכן, הציע המטפל שירכיבו אוהל משמיכות ומסדינים שהיו במקום אותו כינו "איגלו" כתחליף לנישואיה ולביתה של המתלוננת אשר התפרקו באותה העת. במהלך הלילה בעל הנאשם את המתלוננת בהסמכתה שהושגה שלא כדין תוך ניצול יחסי הטיפול ביניהם והיותה נתונה במשבר אישי ורגשי קשה. חמישה ימים לאחר מכן, שכר הנאשם חדר במלון דניאל בהרצליה ובילה את הלילה עם המתלוננת, במהלכו בעל אותה בהסכמה שלא הושגה כדין תוך שהם נתונים להשפעת הסם חשיש.

לטענתו של הנאשם הוא הפסיק את הקשר הטיפולי עמה כבר בשנת 2010 ושאינו היה מודע למצבה הרגשי הטעון. לטענתו אין הוא ניצל את יחסי הטיפול ביניהם. הודה שפעל באופן שאינו ראוי מבחינה טיפולית אך לא חצה את המישור הפלילי. הנאשם הודה במפגשים שתקיימו ביניהם, בהם טען שלא התקיימה חדירה אך התקיים סוג של מגע מיני. לטענת התביעה המפגשים אכן תקיימו לאחר שהטיפול הפסיכולוגי ביניהם הסתיים, אך הדבר חל טרם הנאשם נישק את המתלוננת, וכביכול נעשה באופן מאולץ ואין לראות בכך כהפסקת הטיפול בפועל. ההגנה לעומת זאת טענה כי המפגשים הטיפולים הסתיימו בשנת 2010 ובמפגש הראשון שהתקיים ביניהם במכונית הנאשם חיזק את הדבר שאין המתלוננת מטופלת שלו עוד ולכן אין לראות את היחסים המיניים שהתקיימו ביניהם כאסורים. למרות זאת הוחלט כי המפגשים המיניים בין השניים התרחשו במהלך תקופת הטיפול ולכן הטענה כי הטיפול הופסק כבר בשנת 2010 נדחתה. המטפל ניצל את האמון של המטופלת בו, את העובדה שפיתחה כלפיו תלות רגשית וזאת בכדי לספק את צרכיו המיניים. על הנאשם הושטו 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי למשך 6 חודשים לבל יעבור עבירה לפי סימן ה' לפרק י' בחוק העונשין וכן פיצויים למתלוננת בשווי של 10,000 שקלים. לאחר מכן הגישה המשיבה ערעור לבית המשפט המחוזי בבקשה להחמרת העונש מפאת ניצול מעמדו של הנאשם וכוחו. הערעור התקבל ועל הנאשם הושטו 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

זמנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין קיום יחסי מין עם מטופלת?

יחסי מין שהתקיימו בין מטפל נפשי, פסיכולוג, עובד סוציאלי וכהן דת לבין מטופלת או מטופל, גם אם נעשו בהסכמה מהווים עבירה

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

פלילית חמורה. ניצול תלותם הרגשית והנפשית של המטופלים לצרכיהם המיניים של המטופלים הינו מעשה נלוז, חסר מצפון ואתיקה. כדאי לפנות לייעוץ משפטי מקצועי במידה ונעצרת או הוגש נגדך כתב אישום בגין העבירה דנן. כדאי להיעזר בעורך דין מקצועי בתחום, שכן רשויות האכיפה ובתי המשפט מטילים סנקציות מחמירות לאור המעשים עסקנן החוצים כל קו מוסרי וכן לאור האינטרס הציבורי להשהות את העבריינים מהחברה למשך תקופה ארוכה.

במידה וזומנת לחקירה או למשפט פלילי בגין עבירות מין אתה זקוק לעורך דין פלילי מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירה המשטרית ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה פלילית שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד הכוללת כאפשרות סבירה לחלוטין גם שהייה מאחורי סורג ובריח. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים המואשמים בעבירות מין מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה ונלקחת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין קיום יחסי מין עם מטופלת פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.